

سایه روشن های تحصیل

انتخاب رشته ی دانشگاه آزاد

قدم اول را آگاهانه و با احتیاط بردارید

درآمد

انتخاب رشته ی دانشگاه آزاد با دانشگاه دولتی تفاوت زیادی دارد. این تفاوت به قدری اهمیت دارد که اگر داوطلبان به آن توجه نکنند، تلاش هایشان به هدر خواهد رفت و ممکن است در عین شایستگی و کسب نمره ی مطلوب، نتوانند در رشته ی دلخواهشان قبول شوند. به همین دلیل قصد داریم تا شما عزیزان را با چگونگی انتخاب رشته در دانشگاه آزاد و تفاوت های آن با دانشگاه دولتی آشنا کنیم. ابتدا تفاوت های این دو دانشگاه را از نظر انتخاب رشته توضیح می دهیم.

صادق گرجی

تفاوت های انتخاب رشته

در دانشگاه های دولتی و آزاد

دانشگاه دولتی بعد از دریافت کارنامه، انتخاب رشته می کنند، بنابراین می توانند حدس بزنند که در چه رشته هایی، احتمال دارد قبول شوند. اما همان طور که اشاره شد، در دانشگاه آزاد باید رتبه و نمره ی خود را، چند ماه قبل حدس بزنند. بنابراین تخمین این که در چه رشته هایی شانس قبولی دارند، خیلی مشکل خواهد بود.

۳. در انتخاب رشته ی دانشگاه دولتی داوطلبان می توانند، یکصد رشته ی دانشگاهی را انتخاب کنند، در حالی که در دانشگاه آزاد، در نظام غیرپزشکی (تمام وقت) ۶، پاره وقت ۴ و پزشکی ۴ انتخاب خواهند داشت؛ یعنی در مجموع و در خوشبختانه ترین حالت آن، حداکثر حق دارند، ۱۴ رشته را انتخاب کنند.

۴. جابه جا کردن رشته ی انتخابی در بین اولویت اول تا صدم در دانشگاه دولتی، هیچ تغییری در شانس قبولی ایجاد نخواهد کرد. اما جابه جا کردن رشته ی دانشگاهی و تغییر دادن جای آن ها در

۱. در دانشگاه های دولتی، داوطلبان بعد از آن که کنکور می دهند، کارنامه ی خود را تحویل می گیرند و در صورتی که مجاز به انتخاب رشته شده باشند، فرم انتخاب رشته را دریافت و انتخاب رشته می کنند. یعنی فرد می داند که در کنکور چه کرده است و بر اساس عملکرد خود، به انتخاب رشته خواهد پرداخت. اما در دانشگاه آزاد، داوطلبان باید در همان زمان ثبت نام (حدود شش ماه قبل از آزمون) و بدون آن که بدانند، چه نتیجه و رتبه ای را به دست خواهند آورد، انتخاب رشته کنند.

۲. چون داوطلبان در انتخاب رشته ی

کارنامه‌ی ۲

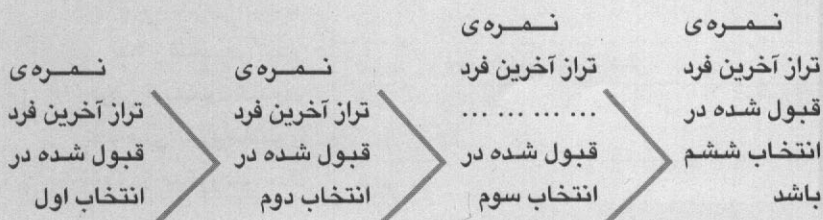
انتخاب	نام واحد دانشگاهی و رشته	نمره‌ی کل	نمره‌ی آخرین فرد قبول شده	رتبه‌ی داوطلب	رتبه‌ی آخرین فرد قبول شده	جمع نمرات دروس اختصاصی	حد نصاب قبولی دروس اختصاصی	توضیحات «نتیجه»
اول «اصلی»	زنجان / مهندسی فناوری اطلاعات	۴۹۶۳	۵۷۵۱	۴۷۰	۱۵۱	۴۸۶۵	۵۲۰۰	
دوم	زنجان / مهندسی شهرسازی	۵۰۰۲	۶۵۲۴	۱۹۵۱	۳۵	۴۹۲۴	۵۱۵۰	
سوم	ابهر / آمار	۴۹۶۳	۵۱۵۲	۲۲۶	۱۳۹	۴۸۶۵	۵۱۵۰	
چهارم	زنجان / معماری - کاردانی	۵۰۰۲	۵۵۶۶	۵۳۸	۱۲۸	۴۹۲۴	۴۵۰۰	
پنجم	زنجان / علمی کاربردی نرم افزار کامپیوتر - کاردانی	۴۹۶۳	۵۵۴۶	۴۵۲	۷۹	۴۸۶۵	۴۵۰۰	
ششم	ابهر / علمی کاربردی نرم افزار کامپیوتر - کاردانی	۴۹۶۳	۵۱۳۲	۷۴۹	۵۱۰	۴۸۶۵	۴۵۰۰	
هفتم	ابهر / علمی کاربردی نرم افزار کامپیوتر - کاردانی	۵۱۴۹	۵۱۰۶			۵۱۴۴	۴۵۰۰	قبول - انتخاب هفتم دانشگاه

تغییر نمی‌کند؟

بله تا حدی این طور است، اما نه همیشه. چون بعضی از وقت‌ها این طور نمی‌شود. برای درک موضوع، به انتخاب پنجم کارنامه‌ی ۱ و هفتم (انتخاب دانشگاه) کارنامه‌ی ۲ نگاه کنید. همان طور که مشاهده می‌کنید، رشته‌های این دو انتخاب هم یکسان هستند. اما وقتی که نمره‌ی تراز آخرین فرد قبول شده، از انتخاب پنجم به انتخاب هفتم رفته است، از ۴۵۰۵ به ۵۱۰۶ افزایش پیدا کرده، یعنی ۶۰۱ نمره بیشتر شده است. - عجب اوضاعی! این که خیلی گیج کننده است! پس ما باید در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد خیلی دقت کنیم، وگرنه قبول نخواهیم شد! بله درست است این همان موضوعی است که ما قصد داشتیم تا به شما دوستان انتقال بدهیم. اما نگران نباشید، چون ما این مطالب پیچیده را به زبان ساده خلاصه کرده‌ایم.

خلاصه‌ی داستان

۱. در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد، انتخاب اصلی، همان انتخاب اول است و شما باید روی آن حساب کنید، نه روی انتخاب‌های دیگر. پس سعی کنید انتخاب اول را از دست ندهید.
۲. نمره‌ی تراز آخرین فرد قبول شده در انتخاب دوم، سوم و... تا ششم باید به ترتیب اولویت، کوچک تر شود. یعنی:

بله، درست فهمیدید. انتخاب دوم کارنامه‌ی شماره‌ی ۱، با انتخاب اول کارنامه‌ی شماره‌ی ۲، یکسان است و هر دو داوطلب، رشته‌ی «مهندسی فناوری اطلاعات زنجان» را انتخاب کرده‌اند. اما حالا به نمره‌ی آخرین فرد قبول شده نگاه کنید. ببینید چه فرقی با هم دارند؟

- یعنی چه؟ مگر ممکن است!

بله، ممکن است. نمره‌ی آخرین فرد قبول شده در این رشته، وقتی که در انتخاب اول قرار دارد، ۵۷۵۱ (کارنامه‌ی ۲) بوده است. اما هنگامی که در انتخاب دوم قرار گرفته (کارنامه‌ی ۱)، ۶۶۱۲ شده است. - یعنی چه؟ چه اتفاقی افتاده است؟

ما هم تمام تلاشمان این است که شما متوجه این تفاوت بشوید. اجازه بدهید، موضوع را یک بار دیگر، بررسی کنیم. نمره‌ی آخرین فرد قبول شده در رشته‌ی مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه زنجان، وقتی در انتخاب اول قرار گرفته ۵۷۶۱ شده است، اما وقتی به انتخاب دوم رفته، به ۶۶۱۲ تبدیل شده است؛ یعنی ۸۶۱ نمره افزایش پیدا کرده است. به همین دلیل، رتبه‌ی آخرین فرد قبول شده هم از ۱۵۱ به ۲۵ کاهش پیدا کرده است. یعنی نمرات افرادی که در انتخاب دوم قبول شده‌اند، بالاتر از افرادی بوده که در انتخاب اول پذیرفته شده‌اند. و باز همان طور که می‌بینید، انتخاب سوم کارنامه‌ی ۱ نیز با انتخاب پنجم کارنامه‌ی ۲ یکسان است، اما نمره‌ی تراز آخرین فرد قبول شده‌ی این رشته، وقتی در انتخاب‌های متفاوتی قرار گرفته است، تغییر نکرده و همان ۵۵۴۶ است. - یعنی نمره‌ی تراز آخرین فرد قبول شده، در انتخاب دوم به بعد،

۳. باید اختلاف نمره‌ی تراز انتخاب اول با انتخاب

دوم ۹۰۰ تا ۱۰۰۰ نمره باشد.

۴. باید اختلاف نمره‌ی تراز

انتخاب‌های دوم تا ششم بین ۱۵۰

تا ۲۰۰ نمره باشد.

۵. اگر نتوانستید برای انتخاب‌های

دوم تا ششم رشته‌ای پیدا کنید که نمره‌ی تراز

کمتری داشته باشد، اشکالی ندارد که نمره‌ی تراز این

انتخاب‌ها با یکدیگر یکسان باشد؛ اما سعی کنید تا حد امکان

نمره‌ی ترازها کوچک‌تر و کوچک‌تر شوند.

مانند نظام تمام وقت، در هر ترم تا ۲۰ واحد هم بگیرید و مانند دانشجویان تمام وقت، درس خود را زودتر تمام کنید. در نتیجه می‌توان گفت که امتیازات نظام پاره وقت، بیشتر از تمام وقت است. یعنی اگر در آینده، شما کاری پیدا کردید، هم می‌توانید کار کنید و هم روزهای پنج‌شنبه و جمعه در دانشگاه آزاد تحصیل کنید. پس هم فال است و هم تماشا!

این را برای آن گفتیم که به شما پیشنهاد کنیم، هم در نظام تمام وقت و هم در نظام پاره وقت شرکت کنید. به این ترتیب شما دو انتخاب اصلی خواهید داشت. یکی انتخاب اول تمام وقت (غیرپزشکی) و دیگری انتخاب اول پاره وقت. خوب، با یکی از این‌ها همکاری که می‌خواهید، بکنید. یعنی اگر نمره‌ی تراز شما ۵۸۰۰ است، اما در نظام پاره وقت رشته‌ای را که می‌خواهید تراز ۷۰۰۰ دارد، انتخاب کنید، تترسید. آن را انتخاب کنید، اما برای انتخاب‌های دوم تا چهارم، فاصله‌ی نمره‌ی تراز را رعایت کنید. یادتان باشد که در این جا بلندپروازی کرده‌اید.

اما در نظام تمام وقت به همان روشی که ما گفتیم عمل کنید. یعنی اگر نمره‌ی تراز خود را ۵۸۰۰ حدس زده‌اید، رشته‌ای را انتخاب کنید که تراز ۵۷۰۰ می‌خواهد (۱۰۰ نمره کم‌تر، برای احتیاط بیشتر است). انتخاب دوم را هم حدود ۹۰۰ نمره کم‌تر، یعنی ۴۸۰۰ در نظر بگیرید و برای انتخاب‌های بعدی هم، همین‌طور ۱۰۰ تا ۱۵۰ نمره پایین بیایید. جدول زیر این موضوع را نشان می‌دهد. البته باید به خاطر داشته باشید که انتخاب هفتم را هم ضربدر (x) بزنید.

من تا حالا خوب درس نخوانده‌ام، اما از این به بعد کولاک خواهم کرد! ممکن است به خودتان و یا به مشاورتان بگویید که درست است که نمره‌ی تراز من ۵۸۰۰ بیشتر نشده است، اما من تا حالا به‌طور جدی مطالعه نکرده‌ام. می‌خواهم از این به بعد، روی هرچی بچه‌ی درس خوان است، کم کنم. ما در جواب شما و این عده از دوستان می‌گوییم، گرچه به تجربه دریافته‌ایم، کسانی که تا کنون به‌طور جدی درست نخوانده‌اند، احتمالاً از این به بعد هم به‌طور جدی مطالعه نخواهند کرد، اما حرف شما را جدی می‌گیریم و می‌پذیریم. با این حال، اگر می‌خواهید رشته‌ای را انتخاب کنید که نمره‌ی تراز بالاتری می‌خواهد، لطفاً به شیوه‌ی ما عمل کنید.

بلند پروازی در عین احتیاط کامل

همان‌طور که می‌دانید، نظام پاره وقت و تمام وقت (غیرپزشکی) چندان فرقی با یکدیگر ندارند. در نظام پاره وقت به دانشجو اجازه داده می‌شود تا تعداد واحد کمتری را بگیرد و درس خود را در مدت طولانی‌تری تمام کند، اما به او گفته نمی‌شود که واحد بیشتر نگیرد. پس او می‌تواند

احتیاط

نظام غیرپزشکی (تمام وقت)

انتخاب	نمره‌ی تراز آخرین فرد قبول شده
۱	۵۷۰۰
۲	۴۸۰۰
۳	۴۷۰۰
۴	۴۶۰۰
۵	۴۵۰۰
۶	۴۴۰۰
۷	انتخاب دانشگاه

بلند پروازی

نظام پاره وقت

انتخاب	نمره‌ی تراز آخرین فرد قبول شده
۱	۷۰۰۰
۲	۶۰۰۰
۳	۵۸۰۰
۴	۵۶۰۰

کارنامه ی ۳

انتخاب	نام واحد دانشگاهی و رشته	نمره ی کل	نمره ی آخرین فرد قبول شده	رتبه ی داوطلب	رتبه ی آخرین فرد قبول شده	جمع نمرات دروس اختصاصی	حد نصاب قبولی دروس اختصاصی	توضیحات «نتیجه»
اول «اصلی»	گچساران/ مهندسی شیمی - صنایع پالایش	۵۰۳۰	۵۰۱۰	۱۷۲	۱۹۴	۵۰۰۷	۵۰۰۰	قبول
دوم								
سوم								
چهارم								
پنجم								
ششم								
هفتم								

کارنامه ی ۴

انتخاب	نام واحد دانشگاهی و رشته	نمره ی کل	نمره ی آخرین فرد قبول شده	رتبه ی داوطلب	رتبه ی آزمون فرد قبول شده	جمع نمرات دروس اختصاصی	حد نصاب قبولی دروس اختصاصی	توضیحات «نتیجه»
اول «اصلی»	ارومیه/ مهندسی برق - مخابرات	۵۴۵۲	۵۷۶۶	۵۷۲	۳۱۱	۵۳۹۷	۵۲۰۰	مردود
دوم	گچساران/ مهندسی شیمی - صنایع پالایش	۵۴۵۲	۵۹۴۲	۶۸۸	۵۹	۵۳۹۷	۵۰۰۰	مردود
سوم	ارومیه/ فیزیک	۵۴۵۲	۵۷۵۲	۲۹۹	۱۲۹	۵۳۹۷	۵۰۰۰	مردود
چهارم	خوی/ مهندسی مکانیک در طراحی جامدات	۵۴۵۲	۶۲۴۴	۳۷۵	۱۷	۵۳۹۷	۵۲۰۰	مردود
پنجم								
ششم								
هفتم								

داوطلبان علاقه مند به رشته های پزشکی باید توجه کنید که این روش در مورد آن ها نیز صدق می کند. یعنی انتخاب رشته های پزشکی عمومی، دندان پزشکی و یا داروسازی، برای انتخاب دوم غیرمنطقی است. چون نمره ی تراز این رشته ها خیلی بالاست و اگر در انتخاب اول قبول نشوید، حتماً در انتخاب دوم نیز قبول نخواهید شد و بقیه ی انتخاب های شما نیز خواهند سوخت. پس بهتر است، انتخاب دوم خود را به رشته هایی چون علوم تغذیه، پرستاری و یا نظایر آن ها اختصاص دهید، زیرا به نمره ی تراز کمتری احتیاج دارند.

دیگر چه نکته هایی را باید رعایت کنیم؟

برای این که توانایی و مهارت شما در انتخاب رشته ی دانشگاه آزاد بیشتر شود، به کارنامه های ۳ و ۴ هم نگاه کنید. همان طور که می بینید، کارنامه ی شماره ی ۳ متعلق به دانش آموزی تیز و زرنگ است. برعکس، کارنامه ی شماره ی ۴، مربوط به داوطلبی ناآگاه نسبت به انتخاب رشته دانشگاه آزاد است.

نمره ی تراز داوطلبان مذکور، در کارنامه ی ۳، ۵۰۳۰ و در کارنامه ی ۴، ۵۴۵۲ شده است و یعنی نمره ی داوطلب دوم (کارنامه ی ۴)، ۴۲۲ تا بیشتر است، اما با وجود این، در رشته ی مهندسی شیمی - صنایع پالایش گچساران قبول نشده، چون آن را در انتخاب دوم قرار داده و نمره ی تراز رشته ی مذکور از ۵۰۱۰ در انتخاب اول به ۵۹۴۲ افزایش پیدا کرده است (یعنی ۹۳۲ تا بیشتر). بنابراین با وجود آن که نمره ی او بیشتر از داوطلب قبلی (کارنامه ی ۳) است، قبول نشده است. در حالی که داوطلب دیگر (کارنامه ی ۳) با وجود نمره ی تراز کمتر، قبول شده است. نکته ی دیگر آن که داوطلب دوم (کارنامه ی ۴)، وقتی در انتخاب اول قبول نشده، انتخاب های دوم، سوم و چهارم را نیز از دست داده است و چون دو انتخاب دیگر را خالی گذاشته و انتخاب هفتم را هم ضربه ی (x) زده، بنابراین در کل آزمون مردود شده است.

بنابراین، با توجه به مواردی که گفته شده، رعایت توصیه های زیر را الزامی می دانیم:

۱. فاصله ی نمره ی ترازاها را در انتخاب های خود رعایت کنید.

دفتر انتشارات کمک آموزشی

آشنایی با مجله های رشد

مجله های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش، با این عناوین تهیه و منتشر می شوند:

مجله های دانش آموزی (به صورت ماهنامه - ۸ شماره در هر سال تحصیلی - منتشر می شوند):

- رشد کودک (برای دانش آموزان آمادگی و پایه ی اول دوره ی ابتدایی)
- رشد نوآموز (برای دانش آموزان پایه های دوم و سوم دوره ی ابتدایی)
- رشد دانش آموز (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم دوره ی ابتدایی).
- رشد نوجوان (برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی).
- رشد جوان (برای دانش آموزان دوره ی متوسطه).

مجله های عمومی (به صورت ماهنامه - ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می شوند):

- رشد مدیریت مدرسه، رشد معلم، رشد آموزش ابتدایی، رشد آموزش راهنمایی تحصیلی، رشد تکنولوژی آموزشی، رشد مدرسه فردا

مجله های تخصصی (به صورت فصلنامه و ۴ شماره در سال منتشر می شوند):

- رشد برهان راهنمایی (مجله ی ریاضی، برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)، رشد برهان متوسطه (مجله ی ریاضی، برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)، رشد آموزش معارف اسلامی، رشد آموزش جغرافیا
- رشد آموزش تاریخ، رشد آموزش زبان و ادب فارسی، رشد آموزش زبان
- رشد آموزش زیست شناسی، رشد آموزش تربیت بدنی، رشد آموزش فیزیک
- رشد آموزش شیمی، رشد آموزش ریاضی، رشد آموزش هنر، رشد آموزش قرآن
- رشد آموزش علوم اجتماعی، رشد آموزش زمین شناسی، رشد آموزش فنی و حرفه ای و رشد مشاور مدرسه.

مجله های رشد عمومی و تخصصی برای معلمان، آموزگاران، مدیران و کادر اجرایی مدارس

دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته های دبیری دانشگاه ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می شوند.

◆ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهرشمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۸، دفتر انتشارات کمک آموزشی.

تلفن و نمابر: ۸۸۳۰۱۴۷۸

۲. انتخاب اول را بر اساس نمره ی تراز واقعی خود تعیین کنید.
۳. اگر می خواهید بلندپروازی کنید، فقط در یک گروه (تمام یا پاره وقت) این کار را انجام بدهید؛ البته بهتر است در نظام پاره وقت باشد.
۴. انتخاب هفتم را هم در نظام تمام وقت، علامت بزنید. چون چیزی را از دست نخواهید داد. اگر در رشته ای قبول شدید و آن را دوست نداشتید، نروید. کسی به زور شما را وادار به تحصیل در آن رشته نخواهد کرد.
۵. رشته های خود را از یک مجموعه انتخاب کنید؛ تأکید می کنیم از یک مجموعه، نه یک زیرمجموعه.

توجه:

۱. داوطلبان رشته ی ریاضی می توانند، هم از مجموعه ی (الف) و هم از مجموعه ی (ب) رشته انتخاب کنند؛ چون هر دوی آن ها جزو مجموعه ی یک هستند.
۲. داوطلبان رشته ی تجربی برای آزمون غیرپزشکی، از مجموعه ی ۲ و برای پزشکی از مجموعه ی ۷ رشته ی خود را انتخاب کنند.
۳. داوطلبان رشته ی علوم انسانی یا باید از مجموعه ی ۳ و یا از مجموعه ی ۴ انتخاب رشته کنند. تأکید می کنیم، هم در پاره وقت و هم در تمام وقت، فقط یک مجموعه: ۳ یا ۴.
۴. داوطلبان زبان های خارجی باید از مجموعه ی ۵، رشته ی خود را انتخاب کنند.
۵. رشته های ستاره دار (*) فقط باید در انتخاب اول قرار بگیرند.
۶. رشته های بدون ستاره هم می توانند در انتخاب اول و هم در سایر انتخاب ها قرار بگیرند. اتفاقاً اگر انتخاب اول شما رشته ای باشد که ستاره دار نباشد، شانس قبولی در آن بیشتر خواهد بود.
۷. رشته هایی که علامت مثلث سیاه ▲ دارند، جزو رشته های شهر تهران هستند که ممکن است، محل تحصیل آن ها در شهر تهران تغییر کند. البته این موضوع چندان اهمیت ندارد، چون واحدهای دانشگاهی تهران پراکنده هستند.
۸. ضرایب دروس عمومی و تخصصی دانشگاه آزاد با دولتی اندکی تفاوت دارد، اما مهم این است که اهمیت دروس عمومی در دانشگاه آزاد بیشتر است. چون نمره ی دروس تخصصی در دانشگاه دولتی در ۳، ولی در دانشگاه آزاد در ۲ ضرب می شود، در حالی که نمره ی دروس عمومی هر دو دانشگاه در ۱ ضرب می شود. ۱ پس وزن دروس عمومی در دانشگاه آزاد بیشتر است و در نتیجه اهمیت آن ها افزایش پیدا می کند.
۹. بر اساس نتایج کنکورهای آزمایشی و یا معدل کتبی دیپلم و میزان تلاشی که دارید، نمره ی تراز خود را در آزمون دانشگاه آزاد، حدس بزنید. بکوشید زیاد بلندپروازی نکنید و تا حد امکان واقع بین باشید.